

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-08

Diarienummer 1188/24

Handläggare

Hans Timan

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: fornamn.efternamn@arbvux.goteborg.se

Uppföljning av internkontrollplan 2024

Förslag till beslut

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning godkänner förvaltningens uppföljning och statusredovisning av internkontrollplan 2024.

Sammanfattning

I 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725) anges att nämnder: "... ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan."

I kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll återfinns stadens interna reglering.

Nämnden fastställde i februari 2024 en samlad riskbild samt en intern kontrollplan.

Nämnden har beslutat att uppföljning av den ska ske i ett separat ärende till nämnden i juni och en summering ska göras även i årsrapporten.

Uppföljningen vid halvårsskiftet visar inte på några väsentliga avvikelser, men bland annat avseende upphandlingar kommer en fördjupad granskning att ske under hösten.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den verksamhet som bedrivs inom ramen för förvaltningens uppdrag påverkas till stor del av händelser i det omgivande samhället. Konjunkturläge och demografi är av väsentlig betydelse. För att få största möjliga utväxling av de satsningar och insatser som görs är det av vikt att de anpassas och utformas efter den rådande situationen. Det radikalt förändrade omvärlds-, konjunktur- och arbetsmarknadsläget de senaste åren har inneburit helt förändrade förutsättningar.

Den statliga styrningen inom områdena vuxenutbildning och arbetsmarknad är vidare något som ständigt behöver tas i beaktande och som påverkar planeringsförutsättningarna och ekonomin för verksamheten.

En god intern kontroll är en förutsättning för en ekonomisk hushållning. Likaså bidrar den till att verksamhetens rutiner och processer kan utvecklas och effektiviseras

Bedömning ur ekologisk dimension

Nämndens verksamhet planeras och organiseras för att på bästa sätt bidra till de miljömässiga målen som finns uppställda för Göteborgs Stads verksamheter.

En god intern kontroll är ett stöd i att arbeta systematiskt med till exempel riskanalyser och uppföljning av det interna miljöarbetet

Bedömning ur social dimension

Arbete och utbildning är av stor betydelse i många avseenden. Det finns tydligt vetenskapligt stöd för att bland annat barns hälsa och skolresultat har ett tydligt samband med föräldrarnas utbildningsnivå och arbetssituation. Såväl arbetsmarknadsinsatser samt vuxenutbildning är således långsiktiga investeringar för våra barn- och ungdomar.

Trots de senaste årens ökande sysselsättning i befolkningen som helhet är det fortsatt hög arbetslöshet bland utrikes födda personer liksom för personer med funktionsvariation.

Såväl vuxenutbildningen som arbetsmarknadsinsatserna har en viktig roll att fylla för att skapa förutsättningar för dessa grupper att komma in på arbetsmarknaden. Att en så stor del av utrikes födda och personer med funktionsvariation står utanför arbetsmarknaden visar på behov av fortsatt fokus på anpassade utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser för dessa grupper. Särskilt viktigt är att hitta former för att möjliggöra för dessa personer att få ett första arbete.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings verksamhet vänder sig till skilda målgrupper och tillgodoser olika behov varför insatsernas innehåll varierar. Oavsett insats är utgångspunkten att tillgodose en jämn könsfördelning och att verka för att jämställdhetssäkra verksamheten. Så långt möjligt könsuppdelas de analyser och resultat som presenteras.

En god intern kontroll är ett stöd i att arbeta systematiskt med till exempel riskanalyser och uppföljning utifrån den sociala dimensionen

Samverkan

Information gavs i förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 5 juni 2024.

Bilagor

1. Uppföljning av internkontrollplan 2024.

Ärendet

Nämnden fastställde i februari 2024 en samlad riskbild samt en intern kontrollplan. I detta ärende sker en uppföljning och statusredovisning av internkontrollplanen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I kap. 6§ kommunallagen (2017:725) 6 anges att nämnder: "...inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan."

I kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll anges bland annat följande:

16 § Nämnd/bolagsstyrelse ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten.

I samband med framtagandet av budget/affärsplan ska riskhanteringen³ för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

17 § Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt.

Nämnd/bolagsstyrelse ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad.

26 § Uppföljning av intern kontrollplanen ska ske i den omfattning som fastställs av respektive nämnd/bolagsstyrelse.

Detta gjordes av nämnden i december 2023 i ärendet: "Tid- och arbetsplan för uppföljnings- och budgetarbetet 2024" (diarienummer 1839/23). I det angavs att uppföljning av den, av nämnden i februari 2024 beslutade interna kontrollplanen, sker i ett separat ärende till nämnden i juni och en summering sker även i årsrapporten.

Samlad riskbild och internkontrollplan

En samlad riskbild har tagits fram utifrån tidigare års riskanalyser, uppföljningen av internkontrollplanen under de senaste åren, utifrån nämnddagar under året, vid planeringsdagar i förvaltningen och ledningsgruppen under våren/hösten 2023. Det innebär att vissa risker och vissa kontroller är kvarstående sedan 2023, medan andra är nya för 2024 och återfinns i eget avsnitt.

Med internkontrollplan avses att testa/kontrollera ett antal områden/processer under kommande verksamhetsår för att verifiera att de riskreducerande åtgärderna/kontrollaktiviteterna fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Förvaltningens bedömning

I bilaga redovisas status avseende de risker som är föremål för internkontroll. Som stödmaterial för såväl riskanalys som uppföljning har stadens gemensamma mallar i systemverktyget Stratsys använts.

De texter som är inom det inramade området i bilagan är text avseende den bedömning som gjort i samband med uppföljningen i maj.

Inledningsvis i varje avsnitt återfinns den text som fanns med i nämndens beslutade riskanalys och internkontrollplan. På ett par ställen i den föreslås textmässiga justeringar ske, där understruken text är den nya.

Uppföljningen vid halvårsskiftet visar inte på några väsentliga avvikelser, men bland annat avseende upphandlingar kommer en fördjupad granskning att ske under hösten.

Andreas Lökholt
Förvaltningsdirektör

Hans Timan
Förvaltningscontroller

Samlad riskbild inklusive Intern kontrollplan - Uppföljning av åtgärder/kontrollaktiviteter

**Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning
23 maj 2024**

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning av uppföljningen	4
3	Samlad riskbild - Intern kontrollplan.....	4
3.1	Riskområde: De vi är till för.....	5
3.1.1	Bristande ramavtalsuppföljning	5
3.1.2	Risk att ramavtal inte är klara i rätt tid.	9
3.2	Riskområde: Medarbetare	12
3.2.1	Risk för bristande kompetensförsörjning.....	12
3.3	Riskområde: Ledning/styrning/ekonomi	13
3.3.1	Brister i informations- och dokumenthantering.....	13
3.4	Riskområde: Nya risker 2024.....	15
3.4.1	Vidgat uppdrag inom civilt försvar.....	15
3.4.2	Risk att ekonomiskt budgetansvar och ansvar för arbete med insatser inte samstämmer	16

1 Inledning

I 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725) anges att nämnder: "... ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan."

I kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll återfinns stadens interna reglering.

Nämnden fastställde i februari 2024 en samlad riskbild samt en intern kontrollplan. Nämnden har beslutat att uppföljning av den ska ske i ett separat ärende till nämnden i juni och en summering ska göras även i årsrapporten.

Med internkontrollplan avses att testa/kontrollera ett antal områden/processer under kommande verksamhetsår för att verifiera att de riskreducerande åtgärderna/kontrollaktiviteterna fungerar på ett tillfredsställande sätt.

I bilaga redovisas status avseende de risker som är föremål för internkontroll. Som stödmaterial för såväl riskanalys som uppföljning har stadens gemensamma mallar i systemverktyget Stratsys använts.

2 Sammanfattning av uppföljningen

Uppföljningen vid halvårsskiftet visar inte på några väsentliga avvikelser, men bland annat avseende upphandlingar kommer en fördjupad granskning att ske under hösten.

3 Samlad riskbild - Intern kontrollplan

3.1 Riskområde: De vi är till för

3.1.1 Bristande ramavtalsuppföljning

 Hantera

Riskbeskrivning

Upphandlingsreglerna samt gällande ramavtal kräver att samtliga leverantörer ska behandlas lika. Det innebär att även uppföljning måste ske på lika villkor för alla leverantörer inom ett och samma ramavtal.

Ramavtalsuppföljning är aktiviteter som syftar till att säkerställa att leverantören uppfyller de krav som ställs i upphandlingsdokument och att de levererar i enlighet med det.

Konsekvensbeskrivning

Risker vid bristande ramavtalsuppföljning är:

- Fel leverantör till delas kontrakt/avtal/ramavtal.
- Leveranser sker inte enligt ramavtal och avrop.
- Kostnader kan öka om förvaltningen inte följer upp och säkerställer att avrop efterlevs av leverantörerna.
- ~~Vidare kan bristande ramavtalsuppföljning leda till att leverantörer mer eller mindre aktivt väljer att "slarva" med kravuppfyllnad, vilket i sin tur riskerar att påverka de elever och deltagare samt den utbildning eller insats som de befinner sig i hos den leverantör som inte efterlever ställda krav~~
- Vidare kan bristande ramavtalsuppföljning leda till att leverantörer systematiskt väljer att brista i kravuppfyllnad, vilket i sin tur leder till att utbildning eller insats riskerar att inte är ändamålsenliga och därmed påverka elever och deltagare negativt.
- Tredje part (elever och deltagare) drabbas om villkor inte följs.
- Bristande ramavtalsuppföljning kan även generera felaktigt erfarenhetsunderlag till analysen av pågående ramavtal, eftersom analysen vid bristande ramavtalsuppföljning inte grundas på ett verklighetsförankrat underlag.
- Riskerar skadestånd på grund av bristande ramavtalsefterlevnad i det fall som det kan visas att annan leverantör lider skada till följd av den bristande ramavtalsuppföljningen.
- Upphandlingsskadeavgift på grund av otillåten direktupphandling i det fall som prövning visar att bristande ramavtalsuppföljning har lett till att ramavtalen anses ha ändrats i strid med upphandlingsreglerna och därmed borde ha annonserats.
- Skattemedel används på ett vis som är otillbörligt och som inte är förenligt med god ekonomisk hushållning

Existerande kontrollaktiviteter

Under 2023 har förvaltningen påbörjat utvecklingen av ett nytt arbetssätt för uppföljning av upphandlade ramavtal som ett led i den förvaltningsövergripande

stödprocessen upphandling och inköp, eller mer specifikt delprocessen upphandling. Förvaltningen arbetar också dagligen med modellen för återrapportering efter granskning och uppföljning av utbildning och insatser som avropas från gällande ramavtal för kommunal vuxenutbildning och skräddarsydd kompetensutveckling. Löpande granskning sker av fakturor, kortköp, inköp mot rekvisition mm för att kontrollera att inköp sker enligt gällande regelverk och lagstiftning.

Syftet är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför upphandling i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad. Kompetensutvecklingsinsatser gällande ramavtalstrohet och liknande för personal har genomförts och fler tillfällen planeras framöver.

Arbetet med det fortsätter under 2024. Detta i takt med pågående organisationsöversyn samt med det arbete som pågår inom ramen att utveckla processen för avtal, avrop och överenskommelser.

Sommaren 2023 har förvaltningens ledningsgrupp, inom ramen för arbetet med utvecklingen av anskaffningsprocessen (avrop, avtal och överenskommelser), beslutat om att anta en arbetsordning för anskaffningsprocessen.

Under hösten och vintern 2023/2024 pågår arbete med att implementera arbetsordningen för anskaffningsprocessen.

Parallellt med det sker framtagande av styrande respektive stödjande dokument som saknas inom anskaffningsprocessen. När dessa dokument är framtagna, och i förekommande fall beslutade, kommer de att publiceras under styrande dokument på Arbvux internt.

I början av år 2024 ska ledningsstaben inför berörda verksamheter inom förvaltningen hålla ett antal informationstillfällen angående anskaffningsprocessen samt anvisningen för upphandlingsprocessen. Syftet med dessa informationstillfällen är att delge berörda verksamheter relevant information vid samlade tillfällen samt kompetensutveckla berörda medarbetare och chefer inom förvaltningen gällande upphandling och anskaffning.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under 2024.

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Pågående	2024-05-23
En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.	Bakgrund
Slutdatum 2023-12-31	Upphandling och inköp är en förvaltningsövergripande stödprocess. Syftet med den är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför upphandlingar och inköp i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad. Ytterst säkerställer den att förvaltningens huvudprocesser ges förutsättningar för att möta deltagares behov av vuxenutbildning och skräddarsydd kompetensutveckling. Delprocessen upphandling syftar till att ta

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
	fram ramavtal för kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder. En väsentlig del av processen är att förvalta och följa upp ramavtal. Det innefattar att planera, genomföra, rapportera och dokumentera avtalsuppföljning och behov av justeringar i ramavtal. Arbetssättet för att förvalta och följa upp ramavtal ska leda fram till att underlag av god kvalitet finns tillgängligt vid behov av ny upphandling. För att säkerställa att så sker tar stabschefen årligen beslut om ett granskningsprogram och en årlig plan för hela förvaltningens avtalsuppföljning. Utifrån förvaltningens mall för granskningsprogrammet och årlig plan har ett förslag på konkret granskningsprogram tagits fram. Efter beslut av stabschef ska avdelningarna: • Genomföra program och årlig plan • Dokumentera och rapportera uppföljning enligt program/årlig plan • Vidta åtgärder (utifrån avtalsuppföljning) enligt ramavtalet • Följa upp brister och vidtagna åtgärder hos leverantör till följd av genomförd ramavtalsuppföljning Baserat på avdelningarnas genomförande av program och årlig plan ska ledningsstaben dokumentera uppföljning och behov av att justera krav samt sammanställa och rapportera uppföljning ur ett förvaltningsperspektiv. Detta sker årligen i en ramavtalsrapport som redovisas till nämnden i februari. Arbete med ramavtalsuppföljning pågår regelbundet från och med start för ett ramavtals ingående till dess att det löper ut. Modellen för återrapportering vid granskning och uppföljning finns beskriven i respektive ramavtal. Ärenden inom denna modell hanteras löpande i verksamheten och finns tillgängliga i diariet. Till stöd för ramavtalsuppföljningen har förvaltningen också utvecklat ett spendanalysverktyg. Det möjliggör månatlig uppföljning av fakturerade volymer för respektive ramavtal, ramavtalsområde samt upphandlad prispost. I verktyget finns det också möjliggjort att även följa upp och på ett enklare sätt analysera de volymer som anskaffas från utbildningsförvaltningen och folkhögskolor. Styrande och stödjande dokument Som stöd i arbetet med att säkerställa anskaffningsprocessen har förvaltningen

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
	under 2023 tagit fram ett antal styrande och stödjande dokument. Det avser: • Riktlinje för anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder • Anvisning uppdateringsprocess • Arbetsordning för anskaffningsprocessen (operativ process) Syftet med riktlinjen är att säkerställa att behovet av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder anskaffas på ett sätt som är förenligt med uppdraget enligt gällande reglemente, budget och gällande rätt. Vidare ska riktlinjen leda till den anskaffning som sker inom förvaltningens verksamhet genomförs på ett rättssäkert och ändamålsenligt vis samt som bidrar till god ekonomisk hushållning. Den syftar även till att klargöra ansvarsförhållande respektive arbetsfördelning vid mellan nämnden och förvaltningen vid anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Granskningsprogram 2024 För 2024 har ett granskningsprogram tagits fram avseende utbildning inom kommunal vuxenutbildning för elever med utökat stödbehov i en anpassad lärmiljö (diarienummer 0477/23) och ett år på gång att tas fram för kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Granskningsprogramet omfattar olika delar såsom: • Övergripande krav på leverantör (exempelvis seriositetskrav samt krav på ekonomisk ställning, krav på miljöledningssystem, skatte- och socialförsäkringar mm) • Generella krav på tjänsten (exempelvis kursutbud, elevantal, elevinflytande, försäkringar, lokaler mm) • Specifika krav på tjänsten (exempelvis särskilt stöd, studie- och yrkesvägledning mm) • Ramavtalsvillkor (pris och faktureringsvillkor mm) Årlig ramavtalsrapport I februari erhöll nämnden rapporten "ramavtalsuppföljning 2023", vilken utgör en sammanställning av den information som framkommit i förvaltningens uppföljning och förvaltning av upphandlade ramavtal. Rapporten är indelad i kapitel som utgörs av respektive ramavtal. I dessa redovisas inledningsvis beskrivningar av ramavtalet innehållande information om ramavtalsobjektet, ramavtalsområden,

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
	leverantörer, ramavtalsperioder samt avropsmodell. Därefter kan periodens volymer i förhållande till respektive ramavtalsområde och den, i upphandlingsskedet, beräknade årsproduktionen utläsas. Volymerna är beräknade på de fakturauppgifter som inkommit under perioden och avrundade till närmaste hundratal. Slutligen redovisas de åtgärder förvaltningen vidtagit enligt modellen för återrapporering efter granskning och uppföljning i respektive ramavtal. Det avslutande kapitlet innehåller en sammanfattning av de lärdomar som dragits på en förvaltningsövergripande nivå under perioden och som är betydelsefulla att föra in till kommande upphandlingar samt som ett led i att dra lärdomar i upphandlingsprocessen. Dessa följs av ett antal utvecklingsområden som noterats i förhållande till uppföljningen och förvaltningen av de upphandlade ramavtalen.

3.1.2 Risk att ramavtal inte är klara i rätt tid.

 Hantera

Riskbeskrivning

I det fall som nya ramavtal inte färdigställs och ingås före de gamla ramavtalen löper ut riskerar förvaltningen att stå utan ramavtal.

Ramavtalslöshet innebär vidare att de köp som görs utan upphandling kan komma att klassas som otillåten direktupphandling om köpet anses stå i strid med lagen om offentlig upphandling.

Konsekvensbeskrivning

Avvikelse från ramavtal och upphandlingslagstiftning kan leda till såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska konsekvenser. I det fall som förvaltningen brister i upprätthållandet av gällande upphandlingslagstiftning riskerar förvaltningen att relevanta krav på tjänsten inte uppställs. Det kan exempelvis leda till att elever och deltagare inte ges ändamålsenlig utbildning/insatser samt att konkurrensen på marknaden påverkas negativt.

~~Upphandlingsskadeavgift kan aktualiseras om utredning och avkunnad och lagakraftvunnen dom visar att förvaltningen har ingått avtal i strid med lagen om offentlig upphandling.~~

Upphandlingsskadeavgift kan aktualiseras i det fall som Konkurrensverket finner att avtal har ingåtts i strid med LOU samt utgör otillåten direktupphandling.

Existerande kontrollaktiviteter

I det dagliga arbetet förvaltningen med att informera medarbetare och chefer om hur anskaffning av varor och tjänster genom upphandling ska ske.

Under året har förvaltningen påbörjat en översyn och utveckling av den förvaltningsövergripande stödprocessen upphandling och inköp avseende anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder (upphandlingsprocessen). Processens syfte är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför upphandling av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad.

Vid anskaffning genom upphandling ska därför även anvisningen för upphandlingsprocessen tillämpas.

Förvaltningen har under 2023 gjort en översyn av denna samt utvecklat detta styrande dokument.

I syfte att öka förståelsen för upphandling samt öka effektiviteten vid upphandlingsarbete ska ett antal informationstillfällen hållas angående upphandlingsprocessen samt anskaffningsprocessen, se ytterligare information nedan.

Arbetet kommer att fortsätta under 2024. Detta i takt med pågående organisationsöversyn samt uppdraget gällande processen för avtal, avrop och överenskommelser.

Vid sommaren 2023 har förvaltningens ledningsgrupp inom ramen för arbetet med utvecklingen av anskaffningsprocessen (avrop, avtal och överenskommelser) beslutat om att anta en arbetsordning för anskaffningsprocessen. Under hösten och vintern 2023/2024 pågår arbete med att implementera arbetsordningen för anskaffningsprocessen.

Parallellt med det sker framtagande av styrande respektive stödande dokument som saknas inom anskaffningsprocessen. När dessa dokument är framtagna, och i förekommande fall beslutade, kommer de att publiceras under styrande dokument på Arbvux internt.

I början av år 2024 kommer det för berörda verksamheter hållas ett antal informationstillfällen angående anskaffningsprocessen samt anvisningen för upphandlingsprocessen. Syftet med dessa informationstillfällen är att delge berörda verksamheter relevant information vid samlade tillfällen samt kompetensutveckla berörda medarbetare och chefer inom förvaltningen gällande upphandling och anskaffning.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under 2024.

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Pågående	2024-05-23
En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.	Inköp och upphandling som genomförs av stadens verksamheter regleras av lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och fullmäktiges beslutade riktlinjer

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Slutdatum 2023-12-31	på området. Inköp och upphandling är en förtroendekänslig verksamhet och bristande följsamhet mot bestämmelser i lag och fullmäktiges riktlinjer kan leda till ökad risk för minskat förtroende för den kommunala verksamheten. Enligt LOU brister i följsamhet även leda till skadestånd och/eller upphandlingsskadeavgift vid otillåten direktupphandling. I enlighet med riktlinjen för inköp och upphandling är stadens verksamheter skyldiga att använda sig av upphandlade ramavtal vid anskaffning av varor eller tjänster. När direktupphandlingar genomförs ska konkurrens tillvaratas. Bland annat ska direktupphandlingar som överstiger ett visst belopp dokumenteras och skriftligt avtal/överenskommelse upprättas. Nämnden ska även löpande följa upp förvaltningens egna avtal för att säkerställa att villkor i avtalen följs under hela avtalsperioden Under 2023 har förvaltningen påbörjat en översyn och utveckling av den förvaltningsövergripande stödprocessen upphandling och inköp avseende anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder (upphandlingsprocessen). Processens syfte är att säkerställa att förvaltningen på ett effektivt sätt genomför upphandling av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder i enlighet med lag och förordning, nämndens reglemente och övriga styrdokument inom Göteborgs stad. Kompetensutvecklingsinsatser för personal har genomförts och planeras framöver. Löpande granskning sker av fakturor, kortköp, inköp mot rekvisition mm för att kontrollera att inköp sker enligt gällande regelverk och lagstiftning. En fördjupad granskning kommer att ske inom förvaltningen under hösten. Vidare sker en bevakning av förvaltningsrättens handläggningstider sker i samband med att tidplan för upphandling upprättas. Detta i syfte att säkerställa att en överprövningsprocess i första instans ryms inom tidplanen för respektive upphandling.

3.2 Riskområde: Medarbetare

3.2.1 Risk för bristande kompetensförsörjning

 Hantera

Riskbeskrivning

Förvaltningen riskerar att inte kunna bemanna organisationen med rätt kompetens utifrån uppdragen.

Konsekvensbeskrivning

Sämre kvalitet i verksamheten utifrån låg kontinuitet och bemanning. I förlängningen kan även konsekvensen bli en lägre måluppfyllelse utifrån förvaltningens samlade uppdrag.

Existerande kontrollaktiviteter

Förvaltningen är en liten förvaltning sett till antalet medarbetare men med ett brett uppdrag. För vissa av de större yrkesgrupperna har rekryteringsunderlaget varit gott, men förvaltningen har också många specialisttjänster och har under de senaste åren sett att flera av dessa varit svårrekryterade, både inom kärnverksamheter och stödfunktioner. Annonser har behövt annonseras flera gånger och antalet sökanden till dessa har generellt sett varit lågt. För att säkerställa kompetensförsörjningen behövs ett arbete i flera delar. Detta omfattar exempelvis mentorskap och förstärkt introduktion men också att arbeta med att stärka och utveckla redan anställda medarbetares kompetens och karriärmöjligheter.

Studie- och yrkesvägledare är en av förvaltningens största yrkesgrupper.

Rekryteringsbehovet har varit stort över tid och efterfrågan av kompetensen ökar i samband med våra arbetsmarknadsåtgärder. Bedömningen är att det kommer att vara fortsatt behov av rekryteringar då detta är ett bristyrke generellt i landet.

Ett arbete med att mer systematiskt arbeta med långsiktig kompetensförsörjning till förvaltningen har påbörjats och kommer att utvecklas framöver, bland annat genom olika sätt för marknadsföring.

En kompetensförsörjningsplan togs fram under 2023.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under 2024.

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Pågående En granskning av status avses göras under senvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten. Slutdatum 2023-12-31	2024-05-21 Under hösten 2023 gjorde förvaltningen en kompetensförsörjningsanalys, vilken fokuserade på kompetensförsörjningen inom förvaltningen. I det gjordes en analys av rekryteringsförutsättningar under kommande tre år. Analysen redovisades i samband med augustiuppföljningen till nämnden hösten 2023. Parallellt med denna uppföljning gör stadsledningskontoret, inom ramen för Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024–2026, en uppföljning av förvaltningars/bolags svårigheter att kompetensförsörja på kort och lång sikt. Detta sker i delårsrapporten per augusti. Vid detta tillfälle kommer därmed en fördjupad uppföljning att ske inom förvaltningen. Fokus i stadsledningskontorets uppföljning är dels att beskriva nuläget, men också att beskriva förvaltningens bedömning på längre sikt. Detta utifrån följande frågeställningar: • Finns det svårigheter att kompetensförsörja idag och framöver? Förvaltningens bedömning av eventuella svårigheter med att tillgodose kompetensförsörjningsbehovet, samt vilka strategier som planeras för att möta behovet på längre sikt? Förvaltningens bedömning om vilka yrkesgrupper som på längre sikt har behov av kompetensväxling?

3.3 Riskområde: Ledning/styrning/ekonomi

3.3.1 Brister i informations- och dokumenthantering

 Hantera

Riskbeskrivning

Risk att allmänna handlingar inte hanteras och förvaras i enlighet med lagstiftningens krav och förvaltningens dokumenthanteringsplan.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till att invånares grundlagsskyddade rätt att ta del av allmänna handlingar försvåras, vilket minskar förvaltningens transparens och kan leda till risk för förtroendeskada.

Ur det interna perspektivet kan bristande ordning och reda på information och handlingar leda till mindre effektiva arbetsformer där förvaltningen förlorar

information eller har svårare att finna denna vid behov.

Existerande kontrollaktiviteter

En utbildningsinsats om förvaltningens dokumenthanteringsplan har genomförts inom samtliga avdelningar och den slutfördes i februari 2023.

Information om regelverket kring allmänna handlingar och förvaltningens dokumenthanteringsplan ges även som del av obligatorisk introduktion för nyanställda.

Ny arkivarie har anställts från och med maj 2023. Förvaltningens dokumenthanteringsplan uppdaterades senast i december 2023 för att inkludera nya beslut om bevarande och gallring från arkivnämnden.

Arbetet med att skapa en fungerande arkivorganisation med kontaktpersoner (arkivredogörare) i verksamheterna är ytterligare en del i att implementera och göra dokumenthanteringsplanen känd i hela förvaltningen.

Detta arbete kommer anpassas tidsmässigt utifrån förvaltningens organisationsutveckling Arbvux 2.0 under 2024.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Pågående	2024-05-21
En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten.	Arbetet med att skapa en fungerande arkivorganisation med kontaktpersoner (arkivredogörare) i verksamheterna är en del i att implementera och göra dokumenthanteringsplanen känd i hela förvaltningen. Detta arbete kommer att samordnas med förvaltningens organisationsutveckling inom ramen för Arbvux 2.0 under 2024.
Slutdatum 2024-12-31	Av vikt är därmed den obligatoriska introduktionen av nyanställda. Vid dem ges kontinuerligt information om regelverket kring allmänna handlingar och förvaltningens dokumenthanteringsplan. Inom förvaltningen pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete med dokumenthanteringsplanen. Dels att anpassa den till en ny organisation från 2025, men också med ett arbete kring bevarande och gallringsfrågor. Aktuellt fokus inom detta område är den framställan om bevarande och gallring, som kommer gjorts till Arkivnämnden och avser verksamhetsområde 6 Antagning och studievägledning. En del i detta är att ha korrekta gallringsfrister vid övergång från verksamhetssystemet Alvis till Edlevo, För kännedom kommer, under sommaren, Arkivnämnden att göra en tillsyn av arkivorganisationen.

3.4 Riskområde: Nya risker 2024

3.4.1 Vidgat uppdrag inom civilt försvar

 Hantera

Riskbeskrivning

Den kommunala verksamheten hade under efterkrigstiden en viktig roll i det civila försvaret. Medarbetare var krigsplacerade och med en omfattande planläggning styrdes resurser till lagreglerad verksamhet som bland annat skola och socialtjänst. Planer beskrev hur samhällsviktig verksamhet som dricksvattenförsörjning, avlopp, avfallshantering med mera skulle säkerställas under höjd beredskap och kommunala fordon, lokaler och andra resurser var kartlagda.

Det civila försvarets omställning sedan 1990-talet till en fredstida krisberedskap innebar att planeringen upphörde. De planer som tidigare använts har blivit inaktuella på grund av en förändrad samhällsstruktur, med avreglering av tidigare monopol och ökade inslag av marknadsmässig reglering. Även stadens organisation och verksamhetens förändring har bidragit till att tidigare planer inte längre är användbara. Medarbetare i staden är inte längre krigsplacerade.

I samband med regeringens försvarspolitiska inriktning 2016–2020 ska planeringen för civilt försvar återupptas. Detta sker efter ett par decennier av avspänning. Det innebär att arbetet med att bygga upp det civila försvaret pågår i hela Sverige. Detta i enlighet med regeringens försvarspolitiska inriktning.

Arbetet med civilt försvar inom Göteborgs Stad syftar till att bygga ett uthålligare Göteborg som ska kunna hantera situationer med krigsfara och krig.

Även förvaltningen har ett antal viktiga roller i detta sammanhang som behöver omhändertas.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningen har påbörjat ett arbete inom detta område, vilket är viktigt att prioritera då förvaltningens åtagande annars inte kan fullgöras.

Existerande kontrollaktiviteter

Framtagande av egna styrande dokument inom området pågår samt övningsverksamhet.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Pågående En granskning av status avses göras under senvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten. Slutdatum 2024-12-31	2024-05-23 Utifrån det förändrade uppdraget för kommunerna och därmed också för förvaltningen så har ett arbete med att omhänderta uppdraget påbörjats. I det ingår att skapa en beredskapsplanering i kärnverksamheten, vilket inkluderar en kartläggning av vilka delar av förvaltningens verksamhet som kan betraktas som samhällsviktig verksamhet samt i vilka samverkansytor som förvaltningen verkar. Som stöd i arbetet tjänar MSB:s (myndigheten för samhällsskydd och beredskaps) lista med viktiga samhällsfunktioner (ISBN: 978-91-7927-412-2). Parallellt med ovanstående pågår ett arbete med det uppdrag förvaltningen fått inom staden att fungera som resursfunktion i bemanningsfrågor i staden i krissituationer. Här inväntar förvaltningen svar från stadsledningskontoret i ett antal frågor. Utöver detta planeras senare under 2024 information till medarbetare samt uppdatering av dokument och rutiner. Detta arbete behöver dock koordineras med motsvarande insatser på stadennivå. Då förvaltningen kommer att ha en ny organisation från 2025 innebär det att förvaltningens bemanning av krisledningsorganisationen behöver ses över. I och med det kommer ett förnyat behov av övningsverksamhet samt hantering av kommunikationssystemet Rakel att aktualiseras.

3.4.2 Risk att ekonomiskt budgetansvar och ansvar för arbete med insatser inte samstämmer

 Hantera

Riskbeskrivning

Budgetansvariga är inte alltid faktisk beställare/ansvarig för olika insatser (åtaganden), men får hantera kostnadsansvaret. Därför är en god intern kommunikation och kontroll av sådana insatser/åtaganden av vikt för att säkerställa en rättvisande uppföljning.

Konsekvensbeskrivning

Vid bristande kommunikation försvåras framtagande av rättvisande ekonomisk information.

Existerande kontrollaktiviteter

Ett arbete pågår med att på ett bättre sätt säkra uppföljning av sådana åtaganden.

En uppföljning av detta arbete kommer att ske under året.

Kontrollaktivitetens status	Kommentar vid senaste uppföljning
Pågående En granskning av status avses göras under sensvåren och i vinter. Rapportering avses ske till nämnden i juni och i årsrapporten. Slutdatum 2024-12-31	2024-05-20 I samband med etableringen av en ny organisation från 2025 kommer en strävan att vara att samla ekonomiskt budgetansvar samt ansvar för insatser i samma organisatoriska funktion.